

CONSILIUL ECONOMIC SI SOCIAL
Inregistrat nr. 1126
Data 16-11-2013

Biroul permanent al Camerei Deputatilor
Legislativă

Catre,

nr. 135 din 10.04.2013

PARLAMENTUL ROMANIEI
CAMERA DEPUTATILOR

CAMERA DEPUTATILOR
Propunere Legislativă

pl-x/ 110/15.04.2013

Catre Biroul Permanent al Camerei Deputatilor:

In temeiul art.92 din Regulamentul Camerei Deputatilor si in baza art.75 in Constitutia Romaniei, va inaintez proiectul de lege pentru **modificarea si completarea Legii educatiei nationale nr. 1 / 2011**, insotita de expunerea de motive, in vederea dezbaterii si adoptarii.

Initiator,
Deputat **Tudor Ciuhodaru**

Expunere de motive:

Introducerea educatiei pentru sanatate ca disciplina obligatorie de studiu in unitatile de permite realizarea corespunzatoare a trei deziderate majore:

- a) educatie autorizată si informare corecta din punct de vedere stiintific intr-un cadru oficial si institutional realizata de personal specializat;
- b) impact la nivel populational prin includerea unui procent ridicat din populatia tanara mai receptiva la dobandirea de informatii cel putin prin prisma rigorilor de evaluare din invatamant. Acest lucru este mult mai greu de realizat la nivelul adultilor atat ca arie de cuprindere cat si ca eficienta.
- c) eficienta se traduce in eliminarea comportamentelor de risc si adoptarea comportamentelor profilactice si sanogene cu efecte benefice atat asupra sperantei de viata si a calitatii vietii cat si asupra sistemului sanitar.

10 motive pentru necesitatea orelor de educatie pentru sanatate in unitatile de invatamant"

1. locul 1 în Europa mortalitate cauzata de întreruperi de sarcina
2. locul 1 în lume la abandonude copii în maternitati
3. locul 1 în lume la rata mortalitatii infantile
4. locul 1 în Europa si 2 în lume la avorturi primitive
5. locul 1 în Europa la bolnavii de hepatita B si C
6. locul 1 în Europa si 3 la nivel mondial la bolnavii de tuberculoza
7. locul 1 în Europa la cancerul de col uterin
8. locul 1 în lume la incidenta bolilor cardio-vasculare
9. ultimul loc în Europa la donatori de organe
10. ultimul loc în Europa la prevenirea gripei

In Romania tot podiumul cauzelor de deces e ocupat de afectiuni asociate cu factori de risc cu determinism comportamental (fumat, alimentatie, sedantarism, obezitate, relatii sexuale neprotejate) **corectabili prin educatie** si sunt reprezentate de boli cardiovasculare (733,06 decese/100.000 locuitori), tumorale (186,86 decese/100.000 locuitori), boli respiratorii si digestive (cate 69,25 decese/100.000 locuitori)

Sunt in continua crestere comportamentele de risc la tineri precum consumul de alcool si droguri reflectate in cresterea absenteismului, abandonului scolar si a delicventei juvenile. Educatia necorespunzatoare in domeniul sanatatii reproducerii a dus la cresterea comportamentelor sexuale de risc legate de atat de varsta inceperii vietii sexuale, lipsa mijloacelor de protectie sau cu parteneri multipli tradus prin cresterea numarului de mame minore si **patru nedorite locuri fruntase la nivel european si mondial** mortalitate prin avort, mame minore ,abandon de copii in maternitati si mortalitate infantila.

Cele mai frecvente dintre comportamentele de risc in Romania sunt:

1.fumatul: incidenta acestuia este in crestere , in special la grupa de varsta de 18-19 ani si s-a ajuns ca o treime din femeile cu varste cuprinse intre 15 si 44 de ani și mai mult de jumate din barbatii de aceeasi varsta sa fie fumatori activi;

2.consumul de alcool e in crestere la tinerii adulti si in special la tinerele femei si s-a ajuns ca un sfert din femei si trei sferturi din barbati sa consume in fiecare zi alcool;

3.comportament sexual (precoce, cu parteneri multipli, neprotejat, mame minore, avorturi la cerere): peste jumate (56,3%) din tinere sub 20 ani și majoritatea(80,5%)% dintre tinerii de aceeași vârstă si-au inceput viața sexuală iar peste o treime (34%) dintre femei si majoritatea barbatilor(86%) declara relatii sexuale cu parteneri mutliplii mergand.in cazul barbatilor la mai mult de patru parteneri (62%) sau chiar mai mult de zece (27%). Riscul bolilor cu transmisie sexuala este subestimat,75% dintre femei și 69% dintre bărbați, considera foarte scazut sau inexistent riscul infectarii iar adolescentii le considera foarte usor curabile. Cele 8500 de mame minore din fiecare an ne situeaza pe primul loc in Europa.S-a ajuns la situatia in care din 1000 de femei care nasc 43 sunt minore. Mamele minore au risc crescut de avort iar daca reuseste sa duca sarcina pana la capat exista riscul major ca nou nascutul sa fie abandonat iar tanara mama sa aiba dificultati de integrare sociala. Cei peste 40000 de copii abandonati in Romania la care se adauga alti 300000 lasati in grija rudelor sunt dovada amplorii acestui fenomen. **In România o sarcina nedorita este intrerupta la fiecare cinci minute**, si sunt peste 100000 de avorturi in fiecare an. In loc sa ne preocupe politicile nationale privind sanatatea reproducerii si sa alocam fonduri pentru profilaxia sarcinilor nedorite am ajuns in situatia in care cheltuim peste cinci milioane de euro pentru avorturi adica de zece ori mai mult decat suma alocata preventie

4.comportament alimentar:se estimeaza ca peste 50% din populația României este supraponderală datorită comportamentului alimentar nesănătos și sedentarismului iar alimentatia reprezintă un important factor de risc pentru afecțiuni cardiovasculare si metabolice.

5.comportamente preventive sau mai precis absenta lor. Controalele medicale de rutina sunt deficitare, inclusiv pentru screening-ul cancerului de col uterin unde mai puțin de o cincime din femei si-au efectuat vreodată un test de iar mai puțin de jumătate dintre femeile cu varste cuprinse intre 15 44 de ani nu cunosc sau nu aplica tehnici simple palpatorii pentru depistarea precoce a cancerului mamar.

. În multe țări educația pentru sănătate este obligatorie în școli, începând din clasa întâi până într-a douăsprezecea, folosindu-se pentru fiecare ciclu de dezvoltare programe și materiale didactice adecvate varstei. Educatia pentru sanatate permite celui ce urmeaza o institutie de invatamant sa dezvolte cunostintele, deprinderile si abilitatile, necesare pastrarii si ameliorarii sanatatii, profilaxiei bolilor si preventia comportamentelor de risc dar si cele utile acordarii primului ajutor.

Programul „Educatia pentru sanatate” a fost introdus în scolile din România începând anul scolar 2003/2004 sub forma **unei discipline de studiu optionale sau ca ore integrate în alte materii**. Obiectivele, temele alese în cadrul disciplinei disciplinei sunt bine realizate si presupun abordarea graduala în concordanta cu varsta. Ele presupun invatarea unor notiuni de:

- a) anatomie și fiziologie, etapele creșterii și dezvoltării organismului;
- b) igiena personală;
- c) activitate fizică și odihnă;
- d) sănătatea mediului (locuința, poluarea etc.);
- d) sănătate mentală (apartenența la un grup, reguli politice și reguli sociale, relații interpersonale, stresul etc.).
- e) sănătate alimentară (clasificarea alimentelor, piramida unei alimentații echilibrate, protecția consumatorului etc.).
- f) sănătatea reproducerii (ciclul menstrual, metode de contracepție, infecții transmisibile pe cale sexuală).
- g) Consumul și abuzul de substanțe toxice: drogurile, alcoolul, tutunul precum și consecințele ce derivă din acestea cum ar fi: absenteism și abandon școlar, delincvență juvenilă (comportamente cu risc).
- f) accidente și reguli de acordare a primului ajutor.

Slaba eficienta a programului s-a datorat modului defectuos de aplicare:

1. statutul de **disciplina optionala** (in foarte multe scoli disciplinele optionale sunt stabilite de conducere, plecând de la disciplinele necesare promovarii unor examene nationale, fara a lua in considerare dorintele elevilor si a parintilor) **a dus la deconsiderarea importantei acestei activitati de invatamant;**

2. abordarea cadrului **oelor de dirigentie** (și așa sufocate de programa de consiliere și orientare școlară clasele terminale, se pune mult accent pe orientarea elevilor spre profilurile școlare adecvate) **a dus la tratarea sumară sau superficială a acestei activitati de invatamant;**

3. **integrarea în alte materii –în special biologia** cu o programa extrem de încarcata și axata mai mult pe dobândirea de cunoștințe legate de botanica, zoologie, genetica decât pe anatomia și fiziologia omului a dus la **limitarea timpului alocat multiplelor teme de interes;**

4. implicarea redusă a Ministerului Sănătății a **limitat utilizarea în educație a medicinei școlare.**

5. s-a neglijat introducerea acestui sistem de educație **exact acolo unde era mai mare nevoie și de unde provin cele mai mari probleme în mediul rural și în cele defavorizate**

6. **ONG-urile și-au concentrat activitatea doar pe elevii de o anumită vârstă și doar pe anumite comportamente de risc (precum abuzul de droguri) și nu pot avea un impact eficient în toate unitățile de învățământ.**

Pentru a deveni cu adevarat eficient acest program trebuie sa depaseasca etapa informarii sporadice si superficiale ce se poate realiza doar prin transformarea educatiei pentru sanatate in disciplina obligatorie predata de personal specializat in toate institutiile de invatamant.

Deputat

Tudor Ciuhodaru

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop that starts from the left, goes up and over, then down and back to the left, ending under the 'u' of the name.

LEGE
pentru modificarea si completarea Legii educatie nationale nr.1/2011

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Articol unic: Legea nr. 1/2011 a educatiei nationale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Dupa alineatul (3) al articolului 25, se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu urmatorul cuprins:

„(4) In toate nivelurile sistemului national de invatamant preuniversitar, cu exceptia celui prevazut la art. 23 alin (1), lit. a), sunt incluse obligatoriu ore de educatie pentru sanatare”

2. Alineatul (4) al articolului 65 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

„Planurile cadru și programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar sunt elaborate de către instituțiile și organismele abilitate ale Ministerului Educației Nationale si se aproba prin ordin al Ministrului Educatie Nationale. Acestea cuprind obligatoriu ore de educatie pentru sanatare”

3. Alineatul (2) al articolului 68 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

„ Educația fizică și sportul, precum si orele de educatie pentru sanatare în învățământul preuniversitar sunt cuprinse în trunchiul comun al planurilor de învățământ.”

4. Dupa alineatul (5) la articolul 137, se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu urmatorul cuprins:

„(6) In programele de studii universitare sunt incluse obligatoriu ore de educatie pentru sanatare”

5. Dupa alineatul (6) la articolul 150 se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu urmatorul cuprins:

„(7) In cadrul studiilor universitare de licenta este obligatorie includerea orelor de educatie pentru sanatare.”

6. Alineatul (2) al articolului 233 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

„ Din categoria personalului didactic pot face parte persoanele care îndeplinesc conditiile de studii prevăzute de lege: profesori, psihologi, medici, ingineri, preoti care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, o conduită morală conformă deontologiei profesionale si sunt apte din punct de vedere medical si psihologic pentru îndeplinirea funcției.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.